

APROBAT

În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 12.05.2010

Parlamentul României
Camera Deputaților

E.P. Nr. 575 din 7.05.2010

Nr. 575

Parlamentul României Camera Deputaților

DIRECȚIA GENERALĂ AFACERI EXTERNE
Direcția pentru cooperare parlamentară internațională bilaterală

București, 29 aprilie 2010

Nr. 55b/ 434

INFORMARE

**privind vizita în România a delegației Comisiei cultură,
educație, cercetare, tineret, sport și mass-media din
Parlamentul Republicii Moldova, conduse de doamna deputat
Corina Fusu, președintele comisiei**

19-21 aprilie 2010

În perioada 19-21 aprilie 2010, a avut loc vizita oficială în România a delegației Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media din Parlamentul Republicii Moldova.

Vizita a avut loc la invitația domnului Cristian-Sorin Dumitrescu, președintele Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport din Camera Deputaților și se înscrie în contextul intensificării schimburilor bilaterale parlamentare româno-moldovenești, în contextul modificării spațiului politic din Republica Moldova și al integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

Delegația parlamentară a avut următoarea componență: doamna Corina Fusu, președintele Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media din Parlamentul Republicii Moldova, doamna Ludmila Belcencova, membru al comisiei, domnii Ghenadie Ciobanu, Mihai Șleahțișchi, Oleg Serebrian, membri ai comisiei, precum și domnul Sergiu Cornețchi, consultant principal al comisiei.

Programul vizitei a cuprins convorbiri cu domnul deputat Cristian-Sorin Dumitrescu, președintele Comisiei pentru învățământ, știință, tineret, sport a Camerei Deputaților, cu doamna deputat Raluca Turcan, președintele Comisiei pentru cultură, arte și mijloace

1/8

de informare în masă a Camerei Deputaților, cu domnul senator Mihail Hărdău, președintele Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport a Senatului, cu domnul senator Sergiu-Florin Nicolaescu, președintele Comisiei pentru cultură, artă și mijloace de informare în masă a Senatului, cu domnul senator Titus Corlățean, președintele Comisiei pentru politică externă a Senatului, și cu membri ai acestor comisii. La nivel guvernamental, delegația parlamentară din Republica Moldova a avut convorbiri cu domnul Daniel Funeriu, Ministrul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, și cu domnul Hunor Kelemen, Ministrul Culturii și Patrimoniului Național. De asemenea, programul vizitei a cuprins și discuții cu doamna Paulina Popoiu, Director General al Muzeului Satului din București.

În cadrul întrevederilor, părțile română și moldovenească au discutat subiecte de interes comun privind relațiile româno-moldovenești, îmbunătățirea colaborării instituționale între cele două state, situația învățământului și a culturii și modalități de colaborare concrete între cele două țări în aceste domenii, precum și teme legate de tineret și cercetare, în contextul modernizării și începerii procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Relațiile dintre România și Republica Moldova și colaborarea parlamentară bilaterală

Partea română și cea moldoveană și-au exprimat bucuria pentru relansarea relațiilor politice între cele două țări. A fost evocat momentul schimbării regimului politic din Republica Moldova din data de 29 iulie 2009, atunci când Alianța pentru Integrare Europeană a preluat puterea în Republica Moldova, în urma anunțării rezultatelor oficiale ale alegerilor.

Oaspeții moldoveni au dorit să sublinieze faptul că în momentul de față puterea politică din Republica Moldova tinde atât spre o normalizare a relațiilor cu România, care au fost pentru o perioadă blocate la nivel instituțional, precum și spre o apropiere între cele două țări, având în vedere că România este membru al Uniunii Europene, iar Republica Moldova dorește să se integreze în UE. De asemenea, oaspeții moldoveni și-au exprimat satisfacția de a se afla la București pentru a putea relua dialogul parlamentar bilateral între România și Republica Moldova, care a fost întrerupt pentru o perioadă lungă de timp. Totodată, oaspeții moldoveni și-au exprimat speranța ca prin relansarea dialogului parlamentar bilateral între comisiile de specialitate parlamentare din cele două țări să se pună bazele unei cooperări de lungă durată, prin realizarea unor proiecte concrete în domeniile de specialitate. Atât oaspeții cât și parlamentarii români au ținut să sublinieze dorința comună de intensificare a cooperării

bilaterale și a schimburilor la nivelul comisiilor de specialitate. În context a fost menționată vizita oficială pe care domnul Mihai Ghimpu, președintele interimar al Republicii Moldova și președintele Parlamentului Republicii Moldova, urmează să o efectueze în România, ocazie cu care va fi semnat și Protocolul de Colaborare și Parteneriat între Parlamentul României și Parlamentul Republicii Moldova.

La rândul său, partea română și-a exprimat bucuria pentru schimbările politice pozitive apărute pe scena politică din Republica Moldova și a asigurat parlamentarii moldoveni de tot sprijinul și disponibilitatea românilor de a contribui la procesul de modernizare a statului care a început la Chișinău.

Situația învățământului din România și Republica Moldova și integrarea în Uniunea Europeană

Din discuțiile purtate între partea română și partea moldoveană a rezultat faptul că una din politicile prioritare ale guvernelor celor două țări este modificarea legii învățământului. Promovarea unor legi moderne pentru sistemul de învățământ este vitală atât pentru viitorul statului cât și al tinerilor, în sensul orientării carierelor acestora încă din școală către meserii care să fie căutate pe piața muncii, în contextul integrării în Uniunea Europeană. În România există un nou proiect de lege a învățământului, care se află în dezbatere, în timp ce în Republica Moldova, Comisia de învățământ din Parlament a organizat un comitet mixt de lucru care lucrează la elaborarea unui nou proiect de lege pentru învățământ. Oaspeții moldoveni și-au manifestat interesul de a afla cât mai multe detalii despre modul de funcționare al sistemului de învățământ din România, considerând că acesta poate reprezenta un model pentru Republica Moldova, care dorește să atingă standardele moderne europene.

Discuțiile cu privire la situația învățământului și la colaborarea româno-moldoveană în acest domeniu au evidențiat faptul că, deși acordul de colaborare între cele două ministere de resort ale celor două țări, semnat în 1992, și-a încetat valabilitatea, partea română a continuat să respecte prevederile acordului, statul român oferind în continuare mii de burse anual pentru elevii și studenții din Republica Moldova. Membrii delegației moldovene au ținut să mulțumească cu această ocazie pentru faptul că statul român a continuat să acorde burse tinerilor din Republica Moldova și au subliniat faptul că tinerii bursieri din Republica Moldova care studiază în România au o pregătire foarte bună. Pe parcursul discuțiilor s-a abordat și subiectul recunoașterii reciproce a diplomelor de studii între România și Republica Moldova. Diplomele din România sunt deja recunoscute de

statul moldovean, iar statul român are disponibilitatea de a recunoaște cât mai multe universități din Republica Moldova.

De asemenea, parlamentarii moldoveni s-au arătat foarte interesați de noul proiect de lege pentru învățământ care se află în dezbatere în momentul de față în România, având în vedere faptul că în Republica Moldova una din prioritățile statului este legată de reforma învățământului. În acest sens, parlamentarii români s-au oferit să transmită parlamentarilor moldoveni din Comisia pentru învățământ proiectele propuse pentru noua lege a învățământului de către partidele politice din România, pentru ca, la rândul lor, parlamentarii moldoveni să le poată studia și să se poată inspira pentru modificarea legii învățământului.

Delegația parlamentară moldoveană a transmis o propunere de colaborare din partea președintelui Moldova Institute din Leipzig pentru crearea în cadrul Universității din Leipzig a unei Catedre de studii regionale România- Moldova, cu accent pe studiul culturii și civilizației române, care să fie finanțată de părțile română și moldoveană. Partea română s-a arătat foarte interesată de proiect, având în vedere faptul că la Universitatea din Leipzig există deja un lectorat român, urmând ca în viitor să se discute modalitățile concrete de punere în practică a acestei propuneri, care, în opinia ambelor părți, este extrem de utilă pentru promovarea valorilor comune.

Cu privire la programele de cercetare, partea română a subliniat că reformarea sistemului de cercetare trebuie să pornească de la principiul descentralizării și al transferului programelor de cercetare în spațiul universităților. De asemenea, universitățile trebuie încurajate să aplice pentru obținerea de fonduri de la Uniunea Europeană pentru proiecte de cercetare. În legătură cu dezvoltarea programelor de cercetare, partea română s-a arătat interesată să organizeze programe de cercetare în comun cu centrele universitare din Republica Moldova, în diferite domenii, urmând să se stabilească la nivel oficial realizarea unor vizite de studiu la Chișinău a unor experți români, scopul fiind stabilirea detaliilor concrete pentru începerea unor colaborărilor româno-moldovenești pe segmentul programelor de cercetare.

Referitor la situația bursierilor moldoveni care studiază în România, domnul Cristian-Sorin Dumitrescu, președintele Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport din Camera Deputaților, s-a arătat interesat de posibilitățile de integrare pe piața muncii a acestor tineri în momentul revenirii lor în țară. Parlamentarii moldoveni au subliniat încă o dată faptul că acești tineri sunt foarte bine pregătiți profesional și foarte bine priviți, însă au probleme cu găsirea unui loc de muncă bine plătit, având în vedere faptul că în Republica Moldova salariile sunt foarte mici. Totuși, se speră că situația se va ameliora cu timpul, pentru ca acești tineri să fie angajați în țara lor, statul moldovean fiind preocupat de această

problemă. Republica Moldova se confruntă, ca și România, cu exodul forței de muncă calificate spre țări mai dezvoltate. Pentru moment, statul moldovean nu dispune de mijloacele pentru a ajuta tinerii să revină în țară, dar păstrează speranța ca prin politicile de modernizare ale statului situația economică a țării să se îmbunătățească, astfel încât tinerii care lucrează în momentul de față în străinătate să revină să lucreze pentru țara lor.

Doamna Corina Fusu, președintele Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media din Parlamentul Republicii Moldova, a transmis părții române invitația Ministerului Tineretului din Republica Moldova, minister nou înființat, de a relansa colaborarea cu ministerul omolog din România și de a intensifica legăturile cu țara noastră, prin semnarea unui nou Protocol de colaborare, aceasta fiind și dorința electoratului tânăr din Republica Moldova. De asemenea, oaspeții moldoveni au cerut sprijinul pentru redeschiderea colaborărilor între universitățile din cele două țări, precum și pentru eventuala deschidere a extensiilor universitare în Republica Moldova ale universităților din România. Acest lucru ar putea fi realizat fie prin reluarea extensiilor universitare prevăzute în vechiul Acord de cooperare între ministerele învățământului dintre cele două țări (acord ce cuprindea Universitățile din Galați, Iași și Suceava), fie prin crearea unor noi extensii universitare în Republica Moldova ale unor noi universități din România. De asemenea, s-a discutat și posibilitatea ca profesorii români să susțină conferințe în Republica Moldova.

Un alt subiect abordat a fost cel legat de proiectul de finanțare pe care România îl oferă Republicii Moldova, în valoare de 100 milioane Euro. O parte substanțială a acestor fonduri sunt destinate reabilitării infrastructurii școlare. Parlamentarii români au insistat asupra faptului că, la nivel local, este important ca în momentul începerii lucrărilor de reabilitare, parlamentarii care reprezintă regiunea în care se efectuează lucrările de reabilitare să monitorizeze buna desfășurare a lucrărilor și să semnaleze orice problemă.

Situația culturii din România și Republica Moldova și integrarea în Uniunea Europeană

Atât partea română cât și partea moldoveană și-au exprimat dorința pentru intensificarea cât mai rapidă a colaborărilor între România și Republica Moldova în domeniul culturii, având în vedere faptul că aceste relații au fost în ultimii ani „modeste”. S-a amintit că în momentul de față nu există un acord de colaborare între cele două țări, deoarece ultimul acord, semnat în 1992 între cele două părți, și-a încetat valabilitatea. În context au fost menționate ultimele colaborări culturale între România și Republica Moldova, fiind vorba

despre realizarea a două proiecte româno-moldovenești de film, în anul 2010.

Oaspeții și-au exprimat dorința ca, având în vedere atât situația politică nou creată în Republica Moldova, cât și atmosfera pro-europeană din țară, să realizeze cât mai rapid un număr important de proiecte de modernizare. Plecând de la această premiză, parlamentarii moldoveni ar dori realizarea a cât mai multe proiecte culturale de modernizare, în colaborare cu România, ținând cont în primul rând de faptul că România este deja membru al Uniunii Europene și are experiență în integrarea europeană. Oaspeții moldoveni au cerut sprijin părții române pentru realizarea unor proiecte regionale culturale. Partea moldoveană și-a exprimat speranța ca pe lângă aceste proiecte culturale de modernizare, să fie derulate pe viitor și proiecte regionale culturale, subliniind în acest sens necesitatea semnării cât de curând posibil a unui acord între ministerele culturii din România și Republica Moldova.

Din punct de vedere legislativ, prioritar pentru partea moldoveană este îmbunătățirea și modernizarea legislației moldovene pentru protejarea patrimoniului cultural. În momentul de față, pe agenda Comisia parlamentară cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media din Parlamentul Republicii Moldova se află elaborarea Legii patrimoniului național, care tratează și problema finanțării fondurilor patrimoniului național. Spre deosebire de România, care a optat pentru modelul deductibilității pentru finanțare, partea moldoveană ar prefera să adopte o lege de finanțare directă pentru domeniul culturii, care să cuprindă un procent fix din bugetul țării pentru cultură ce se va constitui într-un Fond Național Cultural. Cu această ocazie, partea română a ținut să sublinieze faptul că pentru o bună finanțare a domeniului culturii este nevoie nu numai de o legislație coerentă, dar și de instrumente de verificare a punerii în aplicare a legii de finanțare a patrimoniului cultural. De asemenea, oaspeții moldoveni s-au arătat foarte interesați de modelul românesc de descentralizare a finanțării căminelor culturale și de transferarea acestora în grija autorităților locale.

Cu privire la colaborare legislativă, oaspeții moldoveni au mai cerut sprijin de la partea română pentru elaborarea legii cinematografiei, precum și în elaborarea legii sponsorizării. Situația cinematografiei în Republica Moldova este gravă, din cauza dispariției producțiilor de film moldovenesc, dar și a degradării și dispariției sălilor de cinematograf, a centrelor culturale și a difuzării filmelor străine dublate în limba rusă. Parlamentarii moldoveni și-au exprimat speranța de a se lansa realizarea unor colaborări româno-moldovene în domeniul cinematografiei, precum și faptul că în Republica Moldova costurile de producție sunt mult mai mici decât în România. Cu privire la propunerea transmisă de partea moldoveană de a participa în proiecte finanțate de Uniunea Europeană ca țară terță, în special în

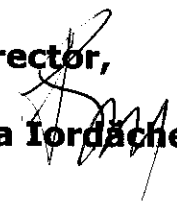
cinematografie, partea română a subliniat faptul că operatorii culturali români ar dori să lucreze în colaborare cu omologii lor din Moldova, pentru atragerea de fonduri europene din programele europene de finanțare dedicate culturii. În acest sens, s-a amintit de posibilitatea de a trimite experți de la Ministerul Culturii pentru a organiza la Chișinău traininguri de informare pentru realizarea unor proiecte comune româno-moldovenești. De asemenea, partea română a ținută să sublinieze ca în cadrul negocierii pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, cultura să reprezinte un capitol separat al negocierilor, pentru ca Republica Moldova să poată obține fonduri structurale pentru proiecte de sine stătătoare.

Delegația parlamentară moldovenească a înmănat propunerea de colaborare transmisă de directorul Teatrului Eugen Ionescu din Chișinău de a organiza în cadrul Bienalei teatrului evenimentul „10 zile de teatru românesc”. A fost astfel lansată invitația teatrelor românești de participare cu spectacole la acest eveniment, împreună cu solicitarea ca partea română să încerce să găsească și un anumit procent din finanțarea acestei acțiuni.

Un alt punct de interes pentru oaspeții moldoveni l-a reprezentat modelul de organizare al Muzeului Satului din București, deoarece în Republica Moldova nu există decât un proiect de organizare a unui Muzeu al satului care nu a fost încă concretizat. Considerând că Muzeul Satului din București reprezintă un model foarte util de management, aceștia s-au arătat interesați atât de o eventuală preluare a structurii muzeului satului din Chișinău după modelul celui din București, cât și de realizarea unor colaborări cu Muzeul Satului din București, care să ofere expertiză specialiștilor moldoveni și pentru obținerea de finanțări străine în realizarea unor proiecte comune. O altă problemă importantă cu care se confruntă statul moldovenesc, ca și în cazul României, este faptul că bunurile materiale de patrimoniu din diferitele regiuni ale țării se degradează foarte rapid, iar în Republica Moldova nu s-a realizat încă o inventariere a acestor bunuri. După discuțiile cu partea română, s-a ajuns la concluzia că un proiect de realizare a unui Muzeu al Satului la Chișinău trebuie început printr-un proiect de cercetare pentru crearea unei baze de date care să conțină imagini și descrieri ale tuturor bunurilor materiale de patrimoniu etnologic din Moldova. În acest sens, partea română și-a arătat toată disponibilitatea de a oferi cunoștințele experților români care au lucrat deja pentru proiecte similare. De asemenea, partea moldoveană și-a exprimat dorința de a se integra treptat în proiectele de finanțare de care a beneficiat Muzeul Satului din București și a dorit să își exprime toată disponibilitatea de a realiza în timp colaborări bilaterale prin care să fie atrase fonduri europene.

Vizita în România a delegației Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media din Parlamentul Republicii Moldova, conduse de doamna deputat Corina Fusu, președintele comisiei, a reprezentat un moment important în relansarea dialogului bilateral cu Parlamentul Republicii Moldova.

Atât partea română cât și oaspeții moldoveni au subliniat necesitatea continuării schimburilor parlamentare bilaterale, atât la București cât și la Chișinău, pentru a dezvolta proiectele de colaborare deja începute între cele două părți și pentru a identifica noi modalități de apropiere între cele două popoare.

Director,

Luminița Iordăchescu